

26

Clunformatie

Augustus 2011

De nieuwsbrief van de Clun Forest Schapenvereniging

In deze uitgave:

- Van de bestuurstafel.....
- Ik geef het stokje door aan ...
- Dag van het Schaap 2011 verslag
- Clun Forest wol voor het witte doek
- Fokkerslatijn
- Fokkerscontactdag 2011 verslag
- Twitter en Facebook
- Belangrijke data

Van de bestuurstafel.....

Zomertijd meestal komkommertijd. De een komt aan op het gekozen vakantieadres en de ander komt juist weer thuis van een hopelijk welverdiende vakantie. Sommigen zijn wellicht thuis gebleven en hebben van het komkommerweer kunnen genieten. Groeien deden ze wel, de komkommers evenals het gras en onkruid in de tuin. Na een droog voorjaar met gebrek aan gras, opeens een natte

periode waarin het gras een groeispuurt kreeg. Zie dan maar te hooien, met al die regenbuien. Maar het leven van een schapenfokker gaat gewoon door. Wat ook gewoon doorgaat, is de strijd tussen GD en NSFO. De GD weigert mee te werken aan een goede oplossing van het conflict omtrent de certificering van zwoegerziekte en scrapie. Zoals u weet biedt ook de NSFO sinds dit jaar de mogelijkheid om via ander laboratoria-onderzoek de status te verkrijgen. Het gaat nu te ver om hier alle dreigementen van het mogelijk intrekken van certificering door de GD aan te geven, maar dat beide partijen nog niet samen door 1 staldeur kunnen, is overduidelijk. We zitten nog duidelijk in de periode van spierballentaal. De nasleep van de Q-koortsperikelen heeft dit jaar wel enig roet in het keuringsgebeuren gegoooid. Slechts enkele geënte Cluns waren op de Dag van het Schaap aanwezig, Odiliapeel ging niet door en ook in Beilen konden we te weinig geënte dieren inbrengen om een keuring te houden. Het bestuur zal zich in september nogmaals beraden op de ontstane situatie en wellicht met een advies komen. Een jaar zonder keuringen is toch wel een enigszins verloren jaar. Gelukkig kan de Nationale wel doorgaan, alhoewel dit in "besloten kring" zal plaatsvinden. Hieromtrent heeft u enige tijd geleden al bericht ontvangen. Tijdens de Nationale zullen we ook Jan Wever eens goed in het zonnetje zetten. Na ongeveer 25 jaar bestuurswerk, waarvan het merendeel van de tijd als voorzitter, gaf hij in het voorjaar de voorzittershamer over aan Toon Verhoeven. Alleen dit al is een reden om zeker naar de Nationale keuring te komen. Veel leesplezier met deze Clunformatie, waarin onder meer een

De foto boven: schapen en lammeren bij Lian Hielkema en Bert Theunissen (zie In de stal van ....)

Kopij gaarne doorgeven aan Lian Hielkema:
e-mail: lian.hielkema@xs4all.nl
postadres: Parkstraat 14
4021 CB Maurik

Verandering van e-mailadres
gaarne doorgeven aan:
info@clunforest.nl

Pag. 1

verslag van de bijzonder geslaagde Fokkerscontactdag bij Jan en Grietje Veenstra in Makkinga.

Toon van der Toorn, secretaris

Ik geef het stokje door aan.....

Utrecht, 1999. Op een druilerige middag staan we te schuilen in het portiek van een makelaar. Ons oog valt op een foto van een romantisch wit boerderijtje. Het staat te koop in Maurik. Maurik? Nooit van gehoord, waar zou dat liggen? Daar komen we snel achter als we de makelaar bellen voor een bezichtigingsafpraak: midden in de Betuwe. Het huis blijkt een ramp: wat aan de buitenkant en van behoorlijke afstand romantisch leek, is in werkelijkheid een vervallen krot, waar tot voor kort een hoogbejaarde man met zijn incontinentie hond had gewoond. Achter het huis staan ook nog drie vervallen schuren en .... er is een weiland van ruim 6000 m². Dat geeft de doorslag. We besluiten ter plekke om schapenfokker te worden. Nou ja, ongeveer dan. Eigenlijk is het plan om gewoon twee of drie schapen aan te schaffen die al dat gras voor ons zullen gaan maaien.

We snuffelen wat rond op internet en komen op de site van ene Gerard Scholtes terecht. (Dat is trouwens bijna onvermijdelijk: als je in Google alleen maar 'schapen' intikt kom je al bij Gerard uit. Slimme zet!) In Bodegraven legt Gerard ons uit dat we het beste twee drachtige ooien en een ram kunnen kopen. Zo gezegd, zo gedaan. Huis verbouwd, schapenstalletje ingericht en gewacht op het voorjaar. En natuurlijk ondertussen alles gelezen wat er te lezen viel over het houden van schapen en wat daarbij komt

kijken. Lammetjes krijgen gaat vanzelf bij de Clun Forest, lees je overal. Niet dus: het eerste jaar hebben we meteen te maken met een slap lam en een verstoten lam. Beide blijven gelukkig in leven, samen met hun gezonde halfzusje. Toen hadden we dus ineens zes schapen. En het jaar daarop twaalf.

Dat kon zo natuurlijk niet doorgaan. Goeroe Gerard maar weer eens om advies gevraagd. Die raadt ons aan om aan keuringen te gaan deelnemen om zo onze overtollige dieren kwijt te raken. Daar staan we dan het volgende najaar, in Ermelo, met een prachtige ram en een nog mooier oilammetje (dat we ondertussen ook nog van Gerard hadden gekocht). Althans, dat vinden wij. Maar de ram wordt achteraan gezet, en het oilam vindt men een rare slungel, die komt dus ook niet voor een prijs in aanmerking. Ontnuchterd gaan we huiswaarts.

De conclusie is snel getrokken. Om onze lammetjes te kunnen verkopen zullen we verstand moeten krijgen van de fokkerij. Het jaar daarop gaat het trouwens vanzelf al wat beter: het eens zo slungelige oilammetje wordt kampioen jaarling-ooien. Vanaf dat moment gaat het langzaam bergopwaarts. Eerst nog met gekochte beesten, maar uiteindelijk winnen

Clunformatie no. 26

ook onze zelfgefokte schapen een medaille of een beker.

Mooie Cluns fokken blijft een uitdaging, en het is elk jaar opnieuw spannend wat er terecht komt van de ideeën waarmee je een ram met je oaien combineert. Maar dat is toch ook het mooie van de fokkerij, je werkt met een doel voor ogen, en er is

steeds weer een nieuwe ronde met nieuwe kansen.

Inmiddels zijn onze schapen niet zomaar meer grasmaaiers. We komen juist gras tekort voor al onze dieren. We begonnen met een paar schapen te zoeken voor ons weiland, en nu zijn we op zoek naar meer weiland voor onze schapen!

Lian Hielkema, die het stokje doorgeeft aan de nieuwe fokker Christel de Boer in Soest.

De Dag van het Schap op 18 juni 2011

Veel regen onderweg en tijdens de dag van het schap, maar ook zonnige momenten.

Dat was ook een beetje het gevoel wat je kreeg over de hele dag.

Bij aankomst werden we goed geholpen door vrijwilligers van de organisatie. Zij brachten onze dieren naar de hokken zonder dat we er iets voor hoefden te doen. Maar de aanblik van de hal waar de rassenpresentatie gehouden werd was ronduit rommelig.

De dekzeilen op de vloer lagen hier en daar slordig over elkaar. Het was soms uitkijken waar je liep. Later op de dag, toen het erg druk werd, viel dit gelukkig niet meer op.

Op het wolplein trok de kraam van de Clun Forest veel bekijks. Marijke van der Duijs had er weer een mooie stand van gemaakt. De schapen van Ad Ordelman stonden ook bij de wolstand en zorgden voor een mooie aansluiting. In de centrale hal had Marijke ook nog diverse mooie

wolschilderijen opgehangen.

In de rassenhal hadden onze schapen ook niet over belangstelling te klagen. Ze stonden er mooi bij, al hadden ze later op de dag last van de warmte en is het alerte gedrag dan ver te zoeken. Om de beurt zorgden Ton van de Toorn, Gerard Scholtes, Jan Muijs, Jan Wever en ondergetekende voor het beantwoorden van de vele vragen die de bezoekers voor ons hadden over ons ras.

We hadden veel bezoekers. Het is afwachten wat dit voor de vereniging betekenen zal en of er potentiële nieuwe leden tussen zitten. Het was ook een leerzame dag. We zagen hoe andere rasverenigingen hun ras presenteerden en hoe hun aankleding was. Daar is voor ons nog veel te winnen.

Jammer dat door de eisen van de organisatie, enting tegen Q-koorts, een aantal rassen verstek liet gaan. Toch kunnen we terugkijken op een geslaagde dag.

Jan Muijs, die namens de vereniging deelnam als vrijwilliger en die een karkas van een van zijn dieren had ingeleverd, gaf deze dag nog een grotere positieve wending. Dit karkas werd als goed beoordeeld en zag er dan ook geweldig uit tussen andere rasdieren. Een fantastische promotie voor de Clun Forest, nu eens niet als prachtig schaap in de wei maar als vleesschaap. En wat voor een vleesschaap. Het was een van de beste karkassen van deze presentatie. Zeker niet te vet en volgens de keurmeester met de fijnste vleesstructuur.

Ton Frumau

Clun Forest wol voor het witte doek

Via Oldeberkoper textielatelier en kunstschool “Hawar” kwamen wij in contact met Vera van de Sandt uit Amsterdam. Zij was op zoek naar veel schapenwol voor de aankleding van de filmset voor de 3D-film “Nova Zembla” van Reinout Oerlemans.

Aangezien wij nog 15 vachten hadden liggen, konden we haar van dienst zijn en was de koop snel gesloten. Zo'n 15 dames gingen de volgende dag aan het spinnen bij “Hawar” en zo kwam onze wol als rekvisiet in de filmproductie over de overwintering van Willem Barentsz en Jacob van Heemskerck in het Behouden Huys in 1596.

In juli toverde de filmcrew een straatje in Brugge om tot het Amsterdam van 1596; een deel van die straat moet een wolmarkt voorstellen. Daar werden de dikke strengen wol geleverd in grote ketels. Over de straat

hangen meterslange draden te drogen in de zon. Dat is dus wat in beeld komt in de openingsscène van de film, waarin ons Fries topmodel Doutzen Kroes haar acteerdebuut maakt.

Wij vonden het een bijzondere bestemming voor onze wol.

Jan en Grietje Veenstra, Makkinga

P.S.: Op Youtube is een leuk filmpje te zien van het verwerken en spinnen van de wol van Jan en Grietje Veenstra. Dat is hier te zien: <http://www.youtube.com/watch?v=6AQb99hLnww>

Fokkerslatijn

Op de website van het tijdschrift *Levende Have* staat een interessant dossier. De link is: <http://www.levendehave.nl/dossier/fokkerij>.

Je kunt er goede informatie vinden over de fokkerij van hobbydieren. De schrijvers doen helder uit de doeken hoe erfelijkheid werkt, hoe je rassen kunt verbeteren en nieuwe rassen maken. Er is tegenwoordig veel wetenschappelijke kennis beschikbaar om op een verstandige manier met de fokkerij om te gaan.

Bijvoorbeeld: bij zeldzame rassen kun je problemen krijgen met inteelt.

Fokkerijwetenschappers kunnen de rasverenigingen helpen om de risico's zo klein mogelijk te houden.

Wetenschap werkt het best als ze kan beschikken over de macht van het getal. Hoe groter de groep dieren die je bekijkt, des te meer kun je bereiken met gerichte fokkerij. Niet alleen zit er in grote groepen veel variaties waar je uit kunt selecteren, er is ook veel te bereiken met statistiek. Als je goede fokwaardes wilt bepalen voor een kenmerk, moet je naar grote aantallen dieren kunnen kijken. Hoe meer dieren, hoe betrouwbaarder de fokwaardes. Daarom is het ook zo belangrijk dat iedereen meedoet aan het staarten-meetprogramma. Het succes hangt af van de deelname.

Wat je als serieuze fokker van Clun Forest schapen natuurlijk het liefst zou willen, is op wetenschappelijke manier kampioenen fokken. Maar juist hier heb je aan de wetenschap niet zoveel. Om te beginnen zou het veel te veel moeite zijn om voor onze kleine rasgroep fokwaardes voor uiterlijke kenmerken te gaan bepalen. (Bedenk maar weer hoeveel moeite het staartenprogramma kost.) Maar een tentoonstellingswinnaar uitkiezen is ook nog eens iets subjectiefs, een kwestie van smaak. Twintig jaar geleden hadden de fokkers andere voorkeuren dan nu. En tegen de mode valt met fokwaardes natuurlijk niet op te boksen. Gelukkig maar. Want zeg zou zelf, met wetenschappelijk fokken was de lol voor de hobbyfokker er snel af.

Bert Theunissen

Fokkerscontactdag 2011 te Makkinga

Zaterdag 4 juni waren we te gast bij Jan en Grietje Veenstra in Makkinga.

Na eerst Jan en Gonnie Muijs in Putten opgehaald te hebben, reden we al vroeg richting het noorden. Tot de afslag Steenwijk voor ons een bekende route, maar daar slaan we meestal af richting het oosten. Na Steenwijk zelfs een mooie heuvel in het landschap en het daarna werd het allengs stiller op de weg. Tenslotte doken we de wegen op door de Friese wouden richting Makkinga. Een heel mooi stukje natuur met veel malse weidestukjes in een prachtig coulisselandschap. Mooi op tijd reden we het erf op van Jan en Grietje Veenstra.

Enige tijd geleden zijn zij gestopt met boeren en hebben de boerderij met een deel van het land verkocht. Er naast in een nieuwe woning getrokken en op een aanzienlijk stukje grond aan het hobbyboeren geslagen. Jan en Grietje hadden alles goed voor elkaar.

De koffie met bijbehorend gebak stond uitnodigend klaar en hoewel het voor de dieren niet zozeer hoefde, gold ditzelfde ook voor hun schapen en lammeren.

Na een openingswoord van onze nieuwbakken voorzitter werden we aan het werk gezet. Van oaien en lammeren werden de mooiste dieren geselecteerd.

Van elk soort enkele exemplaren, waarna via een afvalsysteem de allermooiste overbleven. Een hele klus, want er waren veel mooie dieren. Vooral bij de jaarlingen en ooilammeren enkele zeer fraaie exemplaren.

Daarna kregen we een demonstratie van Geert Mulder. Hij liet ons zien hoe je op een goede manier de klauwen met een hoevenschaar kon bewerken.

We konden het zelf ook proberen. Via een kantelapparaat lagen de slachtoffers willoos voor ons klaar. Een fluitje van een eurocent, als het zo kan.

Daarna kregen we een presentatie van dierenarts F. Mulder van DAC Oosterwolde over het onderwerp ontwormen. Vele soorten wormen passeerden de revue en evenzo gold dit voor de manieren van ontwormen. De laatste tijd is er veel aandacht voor de nieuwste opvattingen op dit gebied. Je moet niet te vaak ontwormen, eigenlijk eerst mestonderzoek laten doen en niet alle dieren ontwormen. Zo ontstaat er minder ruimte voor nieuwe en eventueel resistente wormen.

Na een boeiende discussie was het tijd voor de lunch. Grietje had zich uitgesloofd om de heerlijkste gerechten te maken. Een verscheidenheid aan hartige taarten en andere lekkere lekkernijen. We lieten het ons goed smaken.

Na de lunch was het tijd voor een cultureel onderdeel van de dag. We reden naar het centrum van Makkinga en werden uitgenodigd voor een bezoek aan de molen de Weyert en het museum Ooldmark. Deze aan elkaar gebouwde gebouwen gaan sinds 14 mei samen door een deur en wij mogen ons dan ook tot een van de eerst bezoekende groepen

beschouwen in deze nieuwe opzet. Jan Veenstra is zelf als voorzitter een van de drijvende krachten achter deze stichting. We werden in 2 groepen verdeeld en beurtelings bezochten we molen en museum.

Jan Veenstra ontpopte zich als ras-verteller van de geschiedenis en oude beroepen vanuit de streek. Na dit leerzame uitstapje hebben we op het terras nog heerlijk na- en bijgepraat onder het genot van een hapje en drankje. Dat het weer verrukkelijk was evenals de verzorging, blijkt wel uit de bijgevoegde foto's. Jan en Grietje, hartelijk bedankt voor een fantastische Contactdag.

Ton van der Toorn

We zijn nu ook te volgen op Twitter en Facebook

Sinds enige tijd is de Clun Forest Schapenvereniging actief op de bekende social media

websites Twitter en Facebook. Naast onze goed bezochte website – www.clunforest.nl – en natuurlijk de Clunformatie, vormen Twitter en Facebook nog twee extra manieren om informatie over de Clun Forest te delen met geïnteresseerden. We plaatsen regelmatig korte berichten over actuele onderwerpen. En de eerste volgers hebben zich inmiddels gemeld. Waaronder ook al enkele buitenlandse Clun Forest fokkers.

Heeft u ook al een kijkje genomen op onze Facebook-pagina en/of op Twitter? Ook zonder uzelf aan te melden kunt u de pagina's bekijken. Op de beginpagina van www.clunforest.nl staan onderaan twee buttons (één voor Twitter en één voor Facebook). Door hier op te klikken kunt u de pagina's bekijken en de berichten lezen.

Als u het leuk vindt om ons te volgen, kunt u een stap verder gaan en u (gratis) registreren. Dit wijst zichzelf op de websites van Facebook en Twitter. Nadat u uw gegevens hebt ingevuld en een gebruikersnaam en wachtwoord hebt aangemaakt, kunt u ook actief met ons meepraten. Op Twitter kan dat door u als volger (follower) van ons aan te melden. Om te beginnen krijgt u onze berichten dan eenvoudiger te zien, als u wilt zelfs in uw eigen e-mailbox. Maar nog leuker is het natuurlijk als u ook zelf reacties of berichten gaat versturen, zogenaamde tweets. Dan ontstaat er een soort forum waarop allerlei leuke en nuttige informatie over de Clun Forest gedeeld kan worden. Leerzaam en leuk.

Op Facebook werkt het net iets anders, maar het idee is hetzelfde. Hier kunt u – nadat u zich heeft geregistreerd – klikken op ‘vind ik leuk’. Daarna ontvangt u onze berichten direct. Ook op Facebook kunt u net als op een forum reacties plaatsen of vragen stellen. Het is hier ook erg eenvoudig om foto's of filmpjes toe te voegen. Of links naar interessante websites. Zeker de moeite waard om eens uit te proberen. Wij zien uw reacties, tweets, leuke foto's, enz. graag tegemoet.

Graag tot ziens op Facebook en/of Twitter!

André van den Ouden

Belangrijke data

- Nationale Keuring
- Bestuursvergadering
- Ledenvergadering

Kootwijkerbroek, 27 augustus 2011

Barneveld, 17 september 2011

Wageningen, 12 november 2011

Links: enkele Clun Forest ooien van Mike Eckley van de Court Llaca Flock in Wales. Rechts: een jonge ram van Debbie Searle van de Pixie Flock in Engeland-Oxfordshire.

Wij willen in de Clunformaties elke keer een aantal leuke foto's laten zien.

Stuur daarom ook eens een foto op. Dat kan digitaal via e-mail (lian.hielkema@xs4all.nl) of gewoon via de post naar Lian Hielkema.

Redactie:

Lian Hielkema (eindredactie):

lian.hielkema@xs4all.nl

Gerard Scholtes:

gerard.scholtes@xs4all.nl

Ton van der Toorn:

vandertoorn@hotmail.com